

İl Genel Meclisi

31 Mart 2019

KAYITLI SEÇMEN: 12.837.077
SANDIK SAYISI: 51.670
OY KULLANAN SEÇMEN: 10.975.294
KATILMA ORANI: %85,5
GEÇERLİ OY SAYISI: 10.505.314
SEÇİMİ YAPILAN ÜYELİK: 1.272
SEÇİME GİREN BAĞIMSIZ ADAY: 62

İl özel idaresi, yerel yönetimlerin belediye ve köylerle birlikte üçüncü türüdür. 1913 yılından bu yana varlığını koruyan bu yerel yönetim türü, bir alan “il” olduğu anda kendiliğinden kurulurdu. Dolayısıyla kaç il varsa, o kadar il özel idaresi var demektir. Bu durum, 2014 yılından bu yana değişti. Artık bir ilde büyükşehir belediyesi kurulursa, orada il özel idaresi kaldırılıyor. Günümüzde Türkiye’de 81 il var iken, bunların 30’unda büyükşehir belediyesi kurulduğu için il özel idaresi yok. İl özel idaresi, yalnızca 51 ilde var.

2019 yerel seçimlerinde, 51 ildeki özel idareler için meclis seçimi yapıldı. İl özel idarelerinin meclisi “il genel meclisi” adını taşıyor. İl genel meclisi üyeleri, ilin ilçelerinden gelen temsilcilerden oluşuyor.

Kayıtlı seçmen ve seçilen kişi oranlaması yaparsak, il genel meclisinde bir üye 10 bin seçmeni temsil ediyor. 2019 yılında toplam 51 il genel meclisi üyeliği için toplam 1272 kişi seçildi. Seçimi 12,8 milyon kayıtlı seçmenin oy kullanan 11,0 milyonu yaptı. Seçime katılma oranı bir hayli yüksek yüzde 85,5 olarak gerçekleşti. Ne var ki katılanların 500 bini geçersiz oy kullandı ya da oyları geçersiz sayıldı. Net olarak söylersek, üyeler 10,5 milyon seçmenin oylarıyla mazbata aldılar.

2019 il genel meclisi seçiminde 13 parti ve bağımsızlar yarıştı. Toplam 62 kişi bağımsız olarak yarışa girdi ve içlerinden yalnızca 6 kişi başarılı olabildi. Partilerden ise 3’ü hiç üye çıkaramazken, 4’ü 10 kişiden daha az meclis üyesi çıkarabildi. Bu hesaplama seçimde kayda değer varlık gösteren parti sayısı, toplam 14 içinde yalnızca 5 oldu.

Adalet ve Kalkınma Partisi (AK Parti) yüzde 41,6 oy oranıyla oranla birinci oldu. Ama onda birlik baraj sistemi sayesinde koltukların 757’sini (yüzde 60) aldı. Onda birlik baraj, birinci sıraya verdiği ödülü, diğerlerinden kesti. Oyların yüzde 18,8’ini alan Milliyetçi Hareket Partisi (MHP) koltukların 188’ine (yüzde 14,8) yerleşti. Oyların yüzde 17,5’ini alan Cumhuriyet Halk Partisi (CHP), koltukların 184’üne (yüzde 14,5) sahip olabildi. “Seçimde adalet”, yalnızca dördüncü sıradaki Halkların Demokratik Partisi (HADEP) için parladı. Oyların yüzde 7,9’unu alan bu parti 101 koltuk aldı ve oy dağılımıyla koltuk dağılımı (yine yüzde 7,9) oranları aynı oldu. Onda birlik baraj en çok İyi Parti’yi vurdu. Toplamda oyların yüzde 8,1’ini alan bu parti, yalnızca 23 koltuk (yüzde 1,8) alabildi.

SİYASİ PARTİLER	GEÇERLİ OY		ASIL ÜYELİK	
ADALET VE KALKINMA PARTİSİ	4.371.692	41,61	757	59,51
CUMHURİYET HALK PARTİSİ	1.834.598	17,46	184	14,47
MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ	1.976.694	18,82	188	14,78
İYİ PARTİ	852.582	8,12	23	1,81
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ	833.237	7,93	101	7,94
SAADET PARTİSİ	259.091	2,47	3	0,24
BÜYÜK BİRLİK PARTİSİ	191.087	1,82	6	0,47
DEMOKRAT PARTİ	67.892	0,65	1	0,08
BAĞIMSIZ TÜRKİYE PARTİSİ	26.950	0,26	0	0,00
DEMOKRATİK SOL PARTİ	20.693	0,20	0	0,00
VATAN PARTİSİ	14.930	0,14	0	0,00
TÜRKİYE KOMÜNİST PARTİSİ	9.847	0,09	3	0,24
HÜR DAVA PARTİSİ	0	0	0	0,00
BAĞIMSIZ	46.021	0,44	6	0,47
TOPLAM	10.505.314	100,0	1.272	100,0

Kaynak: <https://ysk.gov.tr/doc/dosyalar/docs/2019MahalliIdareler/KesinSecimSonuclari/2019Mahalli-Liste-1.pdf>